Dosarul nr.2-990/2023
2-23129335-26-2-07092023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

02 aprilie 2024
or.Glodeni

Judecătoria Drochia (sediul Glodeni)

Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Alina Ţihonschi
Grefier Dumitriţa Dubic

cu participarea reclamantei Olesea Cojocari şi a reprezentantului pârâtului Nicolai Cojocari, avocatului Nicolae Stroncea,-

examinând în şedinţa de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Olesea Cojocari către Nicolai Cojocari cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copilului minor şi încasarea cheltuielilor suplimentare pentru tratamentul copilului minor,-

c o n s t a t ă :

Argumentarea participanţilor la proces:

1. La data 07 septembrie 2023, Olesea Cojocari a depus cerere de chemare în judecată către Nicolai Cojocari cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copilului minor şi încasarea cheltuielilor suplimentare pentru tratamentul copilului minor.
2. În motivarea cererii a indicat că, în anul 2016 a făcut cunoştinţă cu fostul său soţ Nicolai Cojocari cu care la 03 septembrie 2016, au decis să se căsătorească. Din această căsătorie au un copil, *****, născut la *****.
3. Ulterior după multiplele disensiuni apărute în familie, a decis să divorţeze de fostul soţ.
4. Totodată, prin cerere de chemare în judecată a solicitat încasarea din contul fostului soţ a pensiei de întreţinere a copilului minor care la momentul depunerii cererii avea vârsta de 10 luni.
5. În procesul examinării cauzei în instanţă între dânsa în calitate de reclamantă şi fostul soţ în calitate de pârât, a fost încheiată o tranzacţie de împăcare, care prin încheierea judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 02.05.2018 a fost confirmată şi imediat după care Nicolai Cojocari a solicitat la bancă eliberarea unui card pe numele său pe care l-a dat pentru ca pe viitor să transfere suma de 1.000,00 lei pentru întreţinerea copilului. Pe parcursul unui an de zile pe acest card au fost transferate de către Nicolai Cojocari doar de câteva ori sume băneşti care în total constituie suma de 4.000,00 lei.

6. În anul 2019 dorind încă o şansă relaţiei sale pentru ca copilul să crească într-o familie deplină, a început din luna iunie să concubineze cu fostul soţ.

7. În perioada anului 2019 - 2020, văzând că copilul are careva reţineri în dezvoltare, a efectuat pentru el mai multe investigaţii, consultaţii la specialişti din domeniul medical, deoarece din spusele medicilor copilul prezenta semnele unui risc înalt de autism. Astfel, la finele lunii decembrie a anului 2020 în urma evaluării efectuate de AO „SOS Autism" - a fost stabilit diagnosticul final de autism infantil.

8. Ţinând cont de diagnosticul stabilit precum şi de faptul că copilul necesita mai multă atenţie decât de obicei, în luna ianuarie 2021 a suspendat raporturile de serviciu prin cererea de acordare a concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 până la 6 ani.

9. Aşa cum îi era greu să accepte diagnosticul copilului, s-a adresat doar în luna februarie a anului 2021 pentru stabilirea gradului de dizabilitate pentru copilul Cojocari Ion. Din momentul primirii certificatului de încadrare în grad de dizabilitate a copilului relaţiile de familie, care şi aşa erau complicate cu Cojocari Nicolai, s-au înrăutăţit simţitor şi din luna iunie 2021 prin acţiunile sale a decis să se separă definitiv.

10. Din momentul de când a primit certificatul de dizabilitate a început a căuta specialişti de una singură. În Glodeni nu sunt specialişti în domeniul terapiilor comportamentale (ABA) pentru copiii cu autism. A plecat în mun.Chişinău, unde a întreprins un şir de măsuri, fiind internaţi în Centrul Republican de Reabiltare pentru Copii, a făcut un curs de instruiri la AO „SOS Autism" pentru părinţii cu copii autişti, un supervizor în terapie comportamentală îi vizita contra plată o dată în săptămînă (1 şedinţă - 500 lei, pentru o lună 2.000 lei), de trei ori pe săptămînă făcea şedinţe de psihologie - contra plată (1 şedinţă - 200 lei, pentru o lună 2.600 lei), a făcut 10 şedinţe de înnot pentru începători cu instructor personal la AQUA TERRA (3.800,00 lei), a făcut 20 de şedinţe de masaj (1 şedinţa - 200 lei, pentru 20 şedinţe – 4.000,00 lei), câteva şedinţe de magnito-terapie (1 şedinţa - 300 lei, pentru 2 şedinţe - 600 lei), a frecventat o lună Autism şi CES „Reabilitare prin mişcare" Moldova (la preţ de 1.650 lei). Desigur că pe lângă şedinţe de terapie comportamentală, psihologică, logopedică copilul a urmat tratamente medicamentoase, pe care le făcea permanent şi care de asemenea presupunea anumite cheltuieli. Lunar, pe parcursul a 6 luni în mun.Chişinău, a avut cheltuieli de 11.000,00 lei, bani pe care i-a împrumutat, deoarece din partea lui Nicolai Cojocari în această perioadă a primit doar un transfer de 1.200,00 lei. Nicolai Cojocari i-a recomandat ca să nu facă cheltuieli suplimentare din motiv că poate să nu fie de ajutor în tratamentul copilului.

11. Începând cu finele lunii decembrie 2021 a început a frecventa cu copilul în dependenţa de disponibilitatea locurilor libere Centrul „Pheonix" din raionul Rîşcani. Totodată, a continuat să facă terapie comportamentală online cu supervizorul până în aprilie 2022.

12. Pe motiv că nu avea alt venit în afară de pensia de dizabilitate a copilului, iar Nicolai Cojocari nu o ajuta financiar, a decis să se reîncadreze la serviciu. Tot, începând cu luna în care s-a reangajat, Nicolai Cojocari a început să-i transfere suma de 1.200,00 lei lunar pensia de întreţinere a copilului.

13. Relevă, că este părinte a unui copil cu dizabilitate care îşi doreşte ca copilul lui să poată fi integrat în societate, pentru această e nevoie de mult efort fizic, psihologic dar şi financiar. Astfel a decis ca să-l includă copilul în şedinţe de terapie comportamentală la AO „Înțelegem Autismul" din mun.Bălți. Acest centru îl frecventează din 20 martie 2023, cu un tarif de 6500,00 lei lunar, începând cu data de 01.08.2023 (aprilie-iunie - costa 5.500,00 lei lunar, iulie - costa 6.000,00 lei). Copilul face şedinţe de hipoterapie la centrul de Hipism din Bălți din luna iulie 2022 până în prezent (costul unui abonament de 4 şedinţe costă 700,00 lei).

14. Cheltuielile de transport pentru a ajunge la AO „Înțelegem Autismul" din mun.Bălți, costă în jur de 2.000,00 lei lunar.

15. Copii cu autism au dificultăţi alimentare de aceea întâmpină dificultăţi în alimentarea copilului ce duce şi la cheltuieli suplimentare.

16. Astăzi, când copilul a crescut şi necesităţile lui ţinând cont de dizabilitatea stabilită sunt mult mai mari şi nevoile financiare au devenit mai stringente, fostul soţ participă sub o formă neînsemnată în susţinerea materială a copilului, toate cele necesare pentru creşterea şi dezvoltarea normală a copilului precum şi pentru tratamentul acestuia sunt asigurate doar de către reclamanta.

17. Or, ca şi orice părinte pentru întreţinerea copilului are nevoie lunar de mijloace băneşti, necesare pentru cheltuielile legate de alimentaţie, de procurarea hainelor, transport, precum şi de frecventarea orelor de tratament şi altor activităţi necesare. Mai ales ţinând cont de faptul că practic preţurile la toate serviciile şi produsele s-au dublat, iar în unele cazuri chiar s-au triplat.

18. De fiecare dată când solicita ajutor de la tatăl copilului, ultimul primea rugămintea sa reticent de cele mai multe ori refuzând ajutorul, iar în cazul în care promitea suport peste ceva timp realiza, că au fost doar promisiuni.

19. Din câte cunoaşte soţul activează şi îşi trăieşte viaţa după bunul său plac, nefiind cumva deranjat de soarta copilului său biologic.

20. Ca orice părinte consideră, că copilul lor are dreptul la un nivel de viaţă suficient, care necesită cheltuieli materiale, însă ţinând cont că are un venit lunar destul de modest, nu e în puterile ultimei de a-i satisface toate necesităţile vitale de una singură, consideră că e şi de datoria tatălui lui de a contribui la aceasta.

21. În conformitate cu prevederile art.38 alin.(2) lit.b), d) Codul damiliei, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia, precum şi să stabilească cu cine dintre părinţi va locui copilul minor.

22. Articolul 74 alin.(1) Codul familiei, prevede că părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

23. Articolul 74 alin.(3) Codul familiei, prevede că dacă lipseşte contractul privind plata pensiei de întreţinere şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi.

24. Articolul 75 alin.(1) Codul familiei, stipulează că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de $^1/_4$ - pentru un copil.

25. Articolul 76 alin.(1) Codul familiei, prevede că în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

26. Conform prevederilor art.79 Codul familiei, în caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe.

27. Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sânt stabilite de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar.

28. Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.

29. Articolul 97 Codul familiei, prevede că în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art.74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul cînd aceasta se plăteşte benevol.

30. Conform prevederilor art.18 din Legea nr.338 cu privire la drepturile copilului, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale, poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

31. Potrivit art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţiile publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale,

autorităţi administrative sau organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie luate în considerare cu prioritate.

32. Potrivit Declaraţiei drepturilor copilului din 1959, copilul se va bucura de o protecţie specială şi i se vor oferi facilităţi prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normală, în condiţiile libertăţii şi demnităţii în adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul suprem al copilului.

33. În drept, şi-a întemeiat acţiunea în baza prevederilor art-lor 38, 74-79, 97-98, Codul familiei; art-lor 5, 6 7, 59, 60, 166-167 Cod de procedură civilă.

34. Reclamanta solicită:

- admiterea cererii de chemare în judecată;
- modificarea cuantumului pensiei de întreţinere încasate de la Nicolai Cojocari în temeiul încheierii Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 02.05.2018, prin care a fost confirmată tranzacţia de împăcare între Olesea Cojocari şi Nicolai Cojocari şi stabilită pensia de întreţinere în mărime de 1.000,00 lei lunar pentru întreţinerea copilului minor *****, născut la *****;
- încasarea de la Nicolai Cojocari în beneficiul Olesei Cojocari pensia pentru întreţinerea copilului minor în sumă fixă de 2.000,00 lei/lunar, din ziua depunerii acţiunii şi până la atingerea majoratului;
- încasarea de la Nicolai Cojocari în beneficiul Olesei Cojocari cheltuielile lunare suplimentare pentru tratamentul copilului minor cu grad de dizabilitate în mărime de 3.000,00 lei lunar, începând cu data de 01.06.2023;
- încasarea de la Nicolai Cojocari în beneficiul Olesei Cojocari cheltuielile de judecată suportate.

35. Reclamanta Olesea Cojocari, în şedinţa de judecată a susţinut cererea pe motivele de fapt şi de drept invocate în aceasta. A menţionat, că Centrul AO „Înţelegem Autismul” prestează servicii pentru copii cu vârsta de până la 18 ani. La moment copilul său în martie 2024 va împlini 7 ani. În continuare va fi nevoită ca copilul să aibă lecţii adăugătoare la psiholog logoped. Consideră, că benevol pârâtul nu va achita pensie pentru întreţinerea copilului minor. Copilul minor Ion Cojocari a primit gradul de dizabilitate până la vârsta de 18 ani. A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea de la pârât în beneficiul său pensia pentru întreţinerea copilului minor ***** în mărime de 2.000,00 lei, lunar, şi încasarea cheltuielilor suplimentare pentru tratamentul copilului minor Ion Cojocari în mărime de 3.000,00 lei, lunar, începând cu data depunerii acţiunii şi până la atingerea de către copil minor a vârstei de majorat.

36. Reprezentantul pârâtului, avocatului Nicolae Stroncea a recunoscut parţial acţiunea şi a pledat pentru încasarea pensiei pentru întreţinerea în mărime de 1.400,00 lei, conform datelor statistice conform minimului de existenţă în oraşe mici. Cu referire la pretenţia reclamantei de încasare a cheltuielilor pentru tratamentul copilului minor cu grad de dizabilitatea, solicitat respingerea acesteia, deoarece aceste cheltuieli au fost suportate la iniţiativa unilaterală a reclamantei,

fără a ţine cont de starea materială a pârâtului şi fără a fi o extremă necesitate ca copilul să beneficieze de asemenea tratament. A prezentat la materialele cauzei venitul care l-a înregistrat Nicolai Cojocari în anul 2022, care constituie 58.393,00 lei, lunar 4.625,00 lei. Sumele solicitate de reclamanta spre încasare cu titlu de pensia pentru întreținerea copilului minor și cheltuielile lunare suplimentare pentru tratamentul copilului minor depășesc venitul lunar realizat de pârâtul, respectiv, este o inechitate față de pârât, care nu se dezice de acest drept și de această obligaţie. Totodată, la dosar este anexată dovada că copilul minor ***** beneficiază de indemnizaţie de 256 Ron din România, echivalent cu 1.185,00 lei. La fel, copilul Ion Cojocari primește ajutor lunar de la stat în sumă de 4.241,00 lei, respectiv, rezultă că copilul minor primește în jur la 5.000,00 lei/lunar. Reclamanta nu a prezentat nici o probă care ar demonstra necesitate urgentă și stringentă ca acest copil să frecventeze centul specializat.

Aprecierea instanţei:

37. Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial acţiunea, reieşind din următoarele motive:

38. Actele cauzei atestă, că Olesea Cojozari s-a aflat în căsătorie cu Nicolai Cojocari din 03.09.2016, căsătoria fiind înregistrată în registrul actelor de stare civilă cu nr.6 la data de 03.09.2016 de către OSC Glodeni.

39. Căsătoria între Nicolai Cojocari şi Olesea Cojocari a fost desfăcută prin actul de divorţ cu nr.19 din 10.03.2018 eliberat de SSC Glodeni, fapt confirmat prin certificatul de divorţ seria D-IV cu nr.0599728 (f.d.11).

40. Din căsătorie părţile au un copil comun *****, născut la ***** în mun.Chişinău, fapt confirmat prin certificatul de naştere nr.NA-2624825 (f.d.6).

41. Din materialele dosarului s-a constatat că, prin încheierea judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 02 mai 2018 a fost confirmată tranzacţia de împăcare încheiată între Olesea Cojocari şi Nicolai Cojocari, conform căreia Nicolai Cojocari a asumat obligaţia de contribuire benevolă la întreţinerea copilului minor *****, prin achitarea lunară Olesei Cojocari sumei de 1.000,00 lei pentru întreţinerea copilului minor (f.d.9).

42. La 07.09.2023 Olesea Cojocari a depus cerere de chemare în judecată către Nicolai Cojocari privind modificarea cuantumului pensiei de întreţinere şi încasarea cheltuielilor suplimentare pentru tratamentul copilului minor.

43. Potrivit art.18 alin.(1) din Convenţia internaţională din 20.11.1989, cu privire la drepturile copilului, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz,

reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului.

44. Totodată, potrivit art.27 alin.(2) din Convenţia citată supra, părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

45. Conform art.18 alin.(1) din Legea nr.338 din 15.12.1994, privind drepturile copilului, ambii părinţi, în egală măsură, poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia. La fel, potrivit art.58 alin.(1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

46. Potrivit art.74 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

47. Conform art.76 alin.(1), (2) Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

48. Conform art.110 alin.(1), (2) Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

49. Raportând motivele cererii la normele legale enunţate, instanţa reţine că cuantumul pensiei de întreţinere urmează a fi modificat dacă situaţia materială a părţilor s-a schimbat comparativ cu situaţia de la momentul dispunerii încasării acesteia, precum şi în dependenţă de alte circumstanţe importante ale părţilor.

50. La caz, potrivit datelor statistice ale Biroului Naţional de Statistică pentru anul 2023, minimul de existenţă pentru copii în vârstă de la 7 la 17 ani, în oraşe mici constituie 3.116,60 lei, lunar.

51. Astfel, având în vedere că minimum de existenţă pentru copii la data depunerii acţiunii în cauză a crescut în comparaţie cu anul 2018, când părţile au negociat cuantumul pensiei de întreţinere în sumă de 1.000,00 lei/lunar, instanţa de judecată consideră rezonabil şi raţional de a admite parţial cererea reclamantei şi de a încasa de la Nicolai Cojocari în beneficiul Olesei Cojocari pensia pentru întreţinerea copilului minor ***** în mărime a câte 1.600,00 lei/lunar.

52. La cuantificarea pensiei instanţa i-a în consideraţie principiul potrivit căruia fiecare părinte are obligaţiune egală de a participa la întreţinerea copilului său minor.

53. Or, în sensul art.58 Codul familiei, ambilor părinţi, în egală măsură, îi revine obligaţia de a întreţine copiii săi minori, indiferent de faptul, dacă copiii locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

54. De altfel, este de menţionat şi faptul, că principiul primatului intereselor copilului, precum şi caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art.9 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, aprobată la New York din 20 noiembrie 1989. În acest sens, Convenţia nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viaţă, ci include concepţia supravieţuirii şi dezvoltării lui sănătoase fizice, intelectuale, morale şi spirituale, într-un regim alimentar echilibrat.

55. În această ordine de idei, instanţa de judecată ţine să menţioneze că, părinţii sunt obligaţi să creeze copilului condiţii adecvate pentru creşterea şi dezvoltarea acestuia, atât fizică, cât şi psihologică, astfel încât întreţinerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existenţă.

56. La fel, instanţa de judecată menţionează că, obiectul obligaţiei de întreţinere îl formează mijloacele necesare traiului, adică alimente, locuinţă, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale, dar şi mijloace necesare pentru creşterea, educarea, şi pregătirea profesională a copiilor. Întreţinerea se acordă nu numai din câştigul din munca în sensul comun, dar şi din alte mijloace ale debitorului obligaţiei de întreţinere, tocmai în virtutea principiului potrivit căruia întreţinerea se datorează în dependenţă de nevoile celui care o cere, dar şi cu mijloacele celui care urmează a o plăti.

57. Prin urmare, părinţii vor fi obligaţi la asigurarea unui nivel de trai suficient copiilor săi minori, pornind de la interesul primordial al copilului, iar acest cuantum nu ar crea dificultăţi la încasarea pensiei de întreţinere şi este în interesul major al copilului, fiind în drept să fie asigurat din punct de vedere material în deplină măsură şi fără nicio restricţie sau condiţionare.

58. Conform adeverinţei prezentate de pârât, datat cu 20 septembrie 2023, se atestă că Nicolai Cojocari este angajat la „B&N TEST” SA în funcţie de expert

inspecţie tehnică în transport rutier la staţia de inspecţie tehnică periodică nr.058, cu salariu conform listei de state 5.000,00 lei.

59. Astfel, în contextul celor relatate, având în vedere că, obligaţia de întreţinere a copilului cade pe responsabilitatea ambelor părinţi, la fel, având în vedere că suma pensiei de întreţinere a copilului minor trebuie să fie una reală şi necesară, totodată, aceasta nu poate fi în detrimentul celuilalt părinte, instanţa de judecată conchide de a încasa de la pârâtul Nicolai Cojocari în beneficiul reclamantei Olesea Cojocari pensia pentru întreţinerea copilului minor ***** în mărime de 1.600,00 lei/lunar, suma, care se află în coraport cu nivelul garantat al minimului de existenţă.

60. Cu referirela pretenţia reclamatei privind încasarea cheltuielilor suplimentare pentru tratamentul copilului minor instanţa de judecată reţine următoarele:

61. Conform art.58 alin.(1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

62. Conform art.60 alin.(2) din Codul familiei, părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte personae.

63. Potrivit art.62 alin.(1) din Codul familiei, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului.

64. Articolul 74 alin.(1) din Codul familiei prevede, că părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

65. Iar, conform art.79 din Codul familiei, în caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sunt stabilite de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.

66. Din normele citate rezultă, că la examinarea solicitării cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreţinerea copilului minor, instanţa urmează să stabilească cuantumul cheltuielilor suplimentare generate de aceste circumstanţe, starea materială şi familială a părinţilor, precum şi faptul că ambii părinţi urmează să participe la cheltuielile suplimentare.

67. Materialele cauzei atestă că, minorul ***** este diagnosticat cu Autism infantil, fiind încadrat în grad de dizabilitate potrivit Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr.CI2309438 din 28.02.2023, eliberat de Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă al Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale (f.d.14, 8).

68. Potrivit Anexei la Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr.CI2309438 din 28.02.2023, pentru minorul ***** a fost elaborat repetat pentru perioada 01.03.2023 – 03.03.2035 Programul individual de reabilitare şi incluziune socială, care include: 1) asistenţă şi reabilitare medicală: tratament şi supraveghere la medical de familie; tratament şi supraveghere la specialist de profil; reabilitare medicală; psihoterapie; kinetoterapie; tratament sanatorial; 2) servicii sociale: asistenţă personală, respiro; 3) procesul educational: educarea în instituţia de învăţământ; consigliere şi asistenţă logopedică; consigliere şi asistenţă psihologică, terapie psihologică; serviciul de asistenţă psihopedagogică; învăţământ conform programului-tip cu abordări individualizate etc. (f.d.8).

69. Conform raportului de evaluare complex, efectuat în privinţa minorului ***** de medicii de specialitate: terapeut comportamental, psihiatru, kinetoterapeut, psiholog clinician şi logoped din cadrul AO „SOS Autism" Moldova, au fost făcute *inter alia* următoarele recomandări în vederea reabilitării minorului: începerea unui program de terapie comportamentală aplicată minim între 10 - 20 ore pe săptămână; intervenţia psihoterapeutică, efectuarea unei evaluări psihologice şi logopedice; terapia 3C, kinetoterapie şi terapia ABA (f.d.53-59).

70. Ca urmare a recomandărilor făcute de medici, Olesea Cojocari, acţionând în interesele lui Ion Cojocari, a semnat contractul de prestare a serviciilor psihopedagogice a minorului nr.3 din 20.03.2023 cu Centrul „Înţelegem Autismul" (f.d.12-13). Potrivit certificatului f/n eliberat de AO „Înţelegem Autismul" din 05.02.2024 se atestă, că ***** a frecventat zilnic orele bazate pe Analiza Comportamentală Aplicată în centrul de corecţie pentru copii „Alegor" din mun.Bălţi de pe data de 20.03.2023 până în prezent (f.d.52). Conform certificatului f/n eliberat de AO „Înţelegem Autismul" din 10.10.2023 se atestă, că costul lunar al abonamentului constituie 6.500,00 lei (f.d.44). Prin facturile fiscale, chitanţe şi actul de verificare pentru perioada 01.01.2023 – 15.11.2023 se atestă că, Olesea Cojocari începând cu 10.03.2023 până în prezent achită lunar costul serviciilor prestate de AO „Înţelegem Autismul" (f.d.32-35, 45-51). De asemenea, la dosar sunt anexate bonuri de plată ce atestă procurarea combustibilului necesar pentru deplasarea zilnică a minorului Ion Cojocari la centrul „Alegor" din mun.Bălţi (30-32, 39-40).

71. În asemenea circumstanţe, reieşind din înscrisurile administrate şi cercetate în şedinţa de judecată, având în vedere diagnosticul minorului, cât şi faptul că Programul individual de reabilitare şi incluziune socială a fost elaborat pentru perioada 01.03.2023 – 03.03.2035, instanţa consideră întemeiată cererea reclamantei, concretizată în şedinţa de judecată, de încasare a cheltuielilor suplimentare pentru întreţinerea copilului minor în mărime fixă a câte 3.000,00 lei

lunar, începând cu data depunerii acţiunii în judecată şi până la atingerea de către copil minor a vârstei de majorat.

72. Cu referire la argumentul reprezentantului pârâtului, precum că măsurile întreprinse de mama copilului nu sunt necesare şi nu au fost coordonate cu acesta, instanţa reţine că reclamanta a acţionat în interesul copilului, iar terapia comportamentală, kinetoterapia, tratament şi supraveghere la specialiştii de profil au fost recomandate minorului în vederea reabiliării şi incluziunii sociale ale acestuia.

73. Cât priveşte afirmaţia părţii pârâte, precum că reclamanta primeşte alocaţii lunare personale şi alocaţii pentru îngrijire în suma totală de 4.241,97 lei (f.d.43), cât şi alocaţii din partea statului Român în sumă de 256 Ron, echivalent a 1.185,00 lei MD, instanţa consideră că nici aceasta nu-l scuteşte pe pârât de plata cheltuielilor suplimentare pentru întreţinerea copilului minor.

74. Or, conform certificatului eliberat de CNAS cu nr.2023/30/1419 din 12.10.2023 se atestă că Olesea Cojocari beneficiază pentru ***** de alocaţia lunară persoanei cu dizabilitate, începând cu 01.03.2023, în sumă de 1.965,47 lei şi, având calitate de asistent personal, beneficiază de alocaţia pentru îngrijire, însoţire şi supraveghere copilului cu dizabilităţi severe în vârsta de până la 18 ani, începând cu 01.04.2023, în sumă de 2.096,50 lei (f.d.43).

75. Reieşind din actele dosarului şi declaraţia reclamantei, mijloacele băneşti enunţate sunt folosite în exclusivitate pentru reabilitarea minorului, care a făcut un curs de instruiri la AO „SOS Autism" pentru părinţii cu copii autişti, un supervizor în terapie comportamentală îi vizita contra plată o dată în săptămână (1 şedinţă - 500 lei, pentru o lună 2.000 lei), de trei ori pe săptămână făcea şedinţe de psihologie - contra plată (1 şedinţă - 200 lei, pentru o lună 2.600 lei), a făcut 10 şedinţe de înot pentru începători cu instructor personal la AQUA TERRA (3.800,00 lei), a făcut 20 de şedinţe de masaj (1 şedinţa - 200 lei, pentru 20 şedinţe – 4.000,00 lei), câteva şedinţe de magnito-terapie (1 şedinţa - 300 lei, pentru 2 şedinţe - 600 lei), a frecventat o lună Autism şi CES „Reabilitare prin mişcare" Moldova (la preţ de 1.650 lei). Pe lângă şedinţe de terapie comportamentală, psihologică, logopedică, copilul a urmat tratamente medicamentoase, pe care le făcea permanent şi care de asemenea presupun anumite cheltuieli.

76. Reclamanta nu pretinde recuperarea acestor cheltuieli de către pârât, cât şi nu solicită restituirea parţială a cheltuielilor de transport, ci doar solicită plata mai puţin de jumătate din costul serviciilor psihopedagogice prestate de AO „Înţelegem Autismul" minorului *****, pe baza analizei comportamentale aplicate (ABA) în ordine individuală.

77. Astfel, instanţa conchide, că cheltuielile de tratament ale copilului minor nu pot fi puse exclusiv pe seama mamei, or, afecţiunile de care suferă copilul comun al părţilor şi tratamentul acestuia nu suportă amânare.

78. Articolul 18 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului nr.52 din 20 noiembrie 1989 stipulează expres, că statele părţi vor depune

eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

79. Din considerentele menţionate, raportând prevederile legale sus menţionate la circumstanţele cauzei, instanţa de judecată va admite pretenţia reclamantei Olesea Cojocari şi va încasa de la pârâtul Nicolai Cojocari în beneficiul ultimei cheltuieli lunare suplimentare pentru tratamentul copilului minor *****, în mărime de 3.000,00 lei, lunar, începând cu data depunerii acţiunii şi până la atingerea de către copil minor a vârstei de majorat.

80. În conformitate cu art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune, dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

81. În conformitate cu art.87 lit.c) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an - în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

82. Având în susţinere normele legale citate supra, instanţa de judecată va încasa de la Nicolai Cojocari în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 2.205,99 lei, de la plata căreia reclamanta a fost scutită în temeiul legii la depunerea acţiunii.

83. În conform art.art.74, 76, 110 Codul familiei, art.art.98, 236, 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parţial cererea de chemare în judecată înaintată de Olesea Cojocari către Nicolai Cojocari cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copilului minor şi încasarea cheltuielilor suplimentare pentru tratamentul copilului minor.

Se modifică cuantumul pensiei de întreţinere a copilului minor Ion Cojocari, născut la *****, încasat de la Nicolai Cojocari în beneficiul Olesei Cojocari în baza încheierii Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 02 mai 2018 şi se încasează de la Nicolai Cojocari, născut la *****, c/p *****, domiciliat în *****, în beneficiul Olesei Cojocari, născută la *****, c/p *****, domiciliată în *****, pensia pentru întreţinerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de 1.600,00 (una mie şase sute, 00) lei, lunar, începând cu 07.09.2023 şi până la atingerea de către copil minor a vârstei de majorat.

Se încasează de la Nicolai Cojocari, născut la *****, c/p *****, domiciliat în *****, în beneficiul Olesei Cojocari, născută la *****, c/p *****, domiciliată în *****, cheltuielile suplimentare pentru tratamentul copilului minor *****, născut la *****,

în mărime de 3.000,00 (trei mii, 00) lei, lunar, începând cu 07.09.2023 şi până la atingerea de către copil minor a vârstei de majorat.

Se încasează de la Nicolai Cojocari, născut la *****, c/p *****, domiciliat în *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2.205,99 (două mii două sute cinci, 99) lei.

În rest, acțiunea se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Se explică participanților la proces că sunt în drept în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, să solicite întocmirea hotărârii integrale.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni).

Preşedintele şedinţei, judecător Alina Țihonschi